

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Theologia Moralis Universa

Jansen, Leonard

Coloniæ Agrippinæ, 1725

Casus XCI. De ejus natura, Materia, Forma.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39911

lem vel non confirmatum, juxta plures est mortale, neque cognationem contrahunt, *Castropalao p. 10.* Debet autem esse unus vel una distinctus à patrino baptismi, *c. non plures. c. in catechis. dist. 4. de Confir.* Hoc ultimum tamen dicit Gob. contrariâ Ecclesiæ consuetudine esse abrogatum: congruum est ut mas sit patrinus maris, fœmina fœminæ, & ita habet usus Ecclesiæ & Pontificale Roman. In magno concursu, ubi facilè pa-

trinus haberi non potest, Confirmatio potest fieri sine patrino, vel unus potest esse plurium patrinus; monachus non potest esse patrinus, nisi confirmandus sit religiosus, *c. non licet. c. monachi dist. 4. de Confir.* quod tamen non satis constat esse præcepti. De cætero patrinus contrahit cognationem spiritualem cum confirmato & ejus parentibus, quæ cognatio dirimit matrimonium contrahendum, ut dicam *Cas. 107. à n. 12.*

De Sacramento Eucharistiæ.

CASUS XCI.

De ejus natura, materia, forma, &c.

Daphnes neo-Sacerdos petit informari: 1. Quid sit Eucharistia; an species, vel sumptio sint de ejus essentia. 2. Qualiter Christus sit præsens. 3. An sit unum, vel plura Sacramenta. 4. Quæ sit materia proxima, quæ remota. 5. An liceat uti pane bis cocto, sale mixto, hostiâ maculatâ, fractâ, non rotundâ, parvâ. 6. Pane fermentato: Quid de transente per terras Græcorum, & quid in necessitate. 7. Quid de pane ex hordeo, avena, oriza, milio, aut ex vitico sed subactò saccharo, ovis, melle, butyro; quid de amylo, siligine, spelta, an saltem adhiberi possint pro conficiendo aziatico. 8. An materia calicis sit vinum ex uvis immaturis, vinum pani imbibitum, vinum in uvis adhuc existens. 9. Quid de vino congelato. 10. Quid de musto. 11. Quid de vino vappido,

acescente, Hispanico. 12. Quid de aqua vino miscenda; quid si haberi non possit, vel oblitus fuisti. 13. Quid si una species sit invalidè vel dubiè consecrata. 14. Quid si aranea vel vespa cadat in calicem consecratum. 15. Quid de intentione Ministri ejusque scrupulis. 16. Quid si consecrasti duas hostias, ratus esse unicam. 17. Quid de hostiis inscio Sacerdote appositis, aut de guttis calici adherentibus. 18. An hostia pro populo post oblationem acceptari possint; quid si earum tempore consecrationis non recorderis. 19. Qualiter materia debeat esse præsens. 20. Determinata. 21. Quid de forma, ejus mutatione, prolatione, &c. Pro Resolutione

QUÆR. I. Quid sit Eucharistia?

1. Metaphysicè est Sacramentum Corporis & Sanguinis Christi

D 3 sub

sub speciebus panis & vini in ultima Cœna à Christo Domino ad reficiendas spiritualiter animas institutum. Est de fide *ex Conc. Lateran. c. firmiter de Summ. Trinit. Florent. in decreto Eugenii. Trid. Sess. 7. § 13. c. 1. de Sacram. in genere.* Unde patet, quòd ejus finis & effectus primarius sit spiritualis animæ refectio consistens physicè in augmento gratiæ cum jure ad actualia auxilia, quibus homo adjutus proficiat in vita spirituali & exercitio virtutum. *R. 2.* Hoc Sacramentum physicè constituitur ex speciebus, Corpore & Sanguine Christi, ita ut & species sint de ejus essentia, non verò ipsa sumptio, quæ tantùm est applicatio seu conditio requisita ad effectum Sacramenti. *S. Thom. 9. 78. a. 1. ad 2. Scotus & communissima contra Aureol. Dicast.* Ratio est, quia antecedenter ad sumptionem conficitur Eucharistia, fitque Christus præsens per verba consecrationis, ut declararunt *Florent. & Trid. l. cit.* Unde patet, Eucharistiam esse Sacramentum omnium sanctissimum & perfectissimum, quia continet realiter ipsum sanctitatis Authorem, ideòque & abundantiore gratiam capiat dignè sumentibus. An autem verba consecrationis hoc Sacramentum in facto esse constituent, vel potius sint ejus causa, non facit ad praxin, ideòque Scholasticis disputandum relinquo.

2. QUÆR. II. Qualiter Christus sit præsens in Eucharistia?

R. 1. Est de Fide, post consecrationem non ampliùs manere substan-

tiam panis & vini, neque cum Christo, ut vult Lutherus, neque sine Christo, ut vult Calvinus, sed solum Corpus & Sanguinem Christi sub speciebus panis & vini; hinc in consecratione dicitur fieri vera transubstantiatio, hoc est, conversio totius substantiæ, in substantiam totaliter novam. *Trid. Sess. 13. c. 3. § 4.* manetque Christus tamdiu, quamdiu manent species; si species consecratæ miscantur vino non consecrato, vel liquor non habenti vim expellendi formam vini, si adesset, manet Christus sub prioribus speciebus, vinum tamen profanum non redditur consecratum, quia mixtio non habet vim consecrandi, *S. Thom. 9. 77. a. 8. ad 3. 2.* Christus non fit præsens per divisionem aut sumptionem specierum, sed per consecrationem, & quidem totus sub tota & totus sub qualibet parte specierum, *Trid. l. cit.* Et quamvis species sint alterabiles, divisibiles, non tamen Christus, *S. Thom. 9. 87. a. 3.* quia Corpus Christi in Eucharistia nunc est gloriosum & naturaliter impassibile, nec recipere potest qualitates alterativas, ideòque non potest dici calefieri, tangi, &c. quia non existit extensum, extensio non minùs requiritur quàm approximatio, *Merat.* Rectè dicitur Christus moveri, elevari, demitti in stomachum, manducari, &c. ob motum non in se, sed in speciebus, cum quibus unitus est, receptum, *S. Thom. 9. 76. a. 6.* Non rectè dicitur frangi vel misceri, quia fractio vel mixtio dicit separationem partium. 3. Quamvis 3. phy-

physicè tot dici possint Sacramenta, quor sunt species, & partes specierum, moraliter tamen est unum, si proponatur vel sumatur per modum unius; sicut cibus & potus sunt unum convivium, sic Corpus & Sanguis Christi unum Sacramentum, & una spiritalis refectio; nec inde sequitur, laicos sub speciebus panis tantum accipere Sacramentum inadæquatum, aut partem tantum gratiæ; nam sub qualibet specie est totus Christus secundum Corpus & Sanguinem; & quamvis quælibet species non sumatur per modum cibi & potus, continet tamen totum id quod editur & bibitur; hinc ex opere operato probabilius confertur tantum gratiæ, si sumatur una species, quam si sumatur utraq; ut docet communis cum *S. Thom. Bonav. contra Abul. Vasq. Lug. hic d. 12. s. 3.* 4. Ex dictis sequitur contra hæreticos, Christum in Eucharistia rectè adorari, circumferri in processionibus, asservari in Sacratio, deferri ad ægros, ut constat ex perpetua Ecclesiæ praxi, ex Conciliis *Niceno, Florent. Trid. & SS. PP.* Hæreses plurimas circa hoc Sacramentum exortas & solidè refutatas v. apud Bellarm. de Missa.

4. QUÆR. III. Quæ sit materia Eucharistiæ?

Re. 1. Materia proxima & permanens sunt species; materia remota & transiens est panis triticeus, & vinum de vite. Est iterum de fide ex definitione Concilii *Lateran. Florent. Trid. Sess. 13. c. 1.* Et Christus hac materia usus est, eamque usurpandam

tradidit Apostolis, *Matth. 26. Luc. 22. 1 Corinth. 11.* Unde quod certò est panis triticeus, & certò est vinum de vite, est materia ad valorem Eucharistiæ certò sufficiens; quod dubiè est tale, est materia dubia.

Re. II. Materia hostiæ ordinaria & certò sufficiens est panis confectus ex farina triticea, aquâ naturali coagmentatus & igne tostus, & omnis panis ab hoc specie non differens, *S. Thom. q. 74. a. 7. ad 3.* Unde inferes sequentia: 1. Certò valet panis bis coctus, item sale mixtus, qui juxta Gobat etiam licitè adhibetur, si alius desit, quia est panis usualis, nec lege, nec consuetudine prohibitus. 2. Certò valet hostia, in qua est macula vel fractura, quæ si parva sit, non videtur curanda; si valde enormis, mutanda est etiam post oblationem, & prior sumenda cum ablutione; sine causa adhibere notabiliter deformem vel fractam, vix excusari poterit à mortali ob gravem irreverentiam, quod magis tenet de hostia aliquantum corrupta. 3. Consecratio in Ecclesia Latina ex præcepto fieri debet in hostia majori & rotunda; attamen certò valet, imò & in defectu alterius licita est in non planè rotunda & minore, *March. Dian. p. 5. t. 13. R. 80. Gobat in Alph. com. cas. 2. n. 45.* modò absit scandalum, quod abesse potest, si Missa fiat privatim, aut populus instruatur de licentia, neque lex, ratio, aut consuetudo id verat. 4. Quamvis certò sufficiat panis triticeus, tam fermentatus, quam azymus, in Ecclesia tamen Latina sub

sub gravi præcepto adhibendus est azymus, in Græca fermentatus. *Conc. Florent. sup.* Græcus transiens per loca Latinorum, vel econtrà Latinus per loca Græcorum, si ibi non habeatur templum sui ritûs, potest in azymo & fermentato consecrare, quia potest, non autem tenetur se accommodare legibus loci, ut dixi *Cas. 6. n. 7. & 8.* Dico, transiens per loca; nam si Latinus (idem est de Græco respectu Latinorum) fixum inter Græcos habeat domicilium, ubi non est Ecclesia sui ritûs, tenetur uti fermentato, quia tunc censetur pars populi Græci; si verò habeat Ecclesiam sui ritûs, tenetur uti azymo, quia habet se quasi in sua patria, *Lugo, Sporer de Sacram. p. 2. c. 3. n. 149.* Fermentatum admittit Gobat pro dando viatico secluso scandalo, sed plerique contradicunt cum *Soto, Suar. Castrop. pun. 4. n. 5.* quia præceptum Divinum de dando viatico tunc non obligat, ut non obligat ad consecrandum sine sacris vestibus, idque testatur praxis Ecclesiæ; neque Sacramentum Eucharistiæ est ita necessarium, ut obinde universalis Ecclesiæ consuetudo violari debeat. 5. Materia certò inepta est panis confectus ex hordeo, avena, oriza, milio, pisce, fabis, amygdalis; item massa cruda non cocta, panis è farina triticea subacta ovis, melle, faecato, lacte, butyro, aquâ rosaceâ, oleo, cinnabare rubricata, vel alio liquore prædominante, quia hæc communi usu & opinione non veniunt nomine panis triticei usualis. Materia dubia est, quæ fit ex amylo,

quod instar lactis ex tritico madefacto exprimitur, aut si tritico in æquali quantitate misceatur inepta materia, v. g. hordeum. Item panis è siligine vel spelta. Nec obstat, quòd spelta sit simillima tritico, aut siligo in terra sterili generetur ex tritico, vel in terra bona è siligine nascatur triticum; nam è tritico quandoque etiam nascitur avena vel lolium, aqua muratur in lapidem, semen in arborem, & tamen certum est hæc non esse ejusdem speciei, *Platel. Bonac. La Croix l. 6. p. 1. n. 421.* 6. Materia dubia sine gravissimo sacrilegio adhiberi non potest nequidem pro dando viatico, *Suar.* quia Sacramentum exponeretur periculo nullitatis, & viaticum non obligat, nisi quando reverenter dari & consecrari potest. De mutatione materiæ dixi *Cas. 88. a. n. 8.*

g. III. Solum vinum de vite, sive rubrum, sive album, est materia ca- 8.
licis; unde ad consecrationem ineptus est omnis liquor à vino specie distinctus, ut 1. Acerum, vinum adustum, sicera, mullum, succus ex pomis, malogranatis, herbis, radicibus, aromatibus, frugibus, aut etiam ex uvis immaturis expressus, vinum pani imbibitum, item liquor adhuc in uvis etiam maturis existens, *Hannold. hic n. 794.* quia hæc non habent rationem potus, sed potiùs sunt cibus, idèoque in magna quantitate sumpta frangunt jejunium. 2. Vinum congelatum est materia valida, *Sot. Merat. Platel. Sangall. Metzger. d. 31. a. 1.* attamen illicita prima pars probatur, quia

quia vinum congelatum est substantialiter vinum, & Christus manet sub speciebus post consecrationem congelatis, teste Missali Romano, quod jubet eas liquefieri, & ut consecratas à Sacerdote sumi. Si dicas 1. Aqua congelata non est materia apta Baptismi. 2. Liquor uvæ maturæ inclusus non est materia valida, quia pro isto statu non est potabilis, etsi potabilis sit post expressionem: Atqui vinum congelatum etiam non est potabile pro isto statu, sed tantum post liquefactionem: Ergo. *Re. ad 1.* N. C. Baptismus essentialiter consistit in usu seu actuali ablutione, ideòque requirit materiam proximè aptam abluere, qualis non est aqua congelata; è contra Eucharistia est quid permanens, nec consistit in actuali potatione, adeòque non requirit materiam actu potabilem. *Ad 2.* Liquor uvæ inclusus adhuc est pars uvæ, & communi usu magis reputatur cibus quàm potus; quòd autem vinum congelatum sit materia illicita, docet communis contra *Merrat. & Semyei*, quia vel est materia dubia, ut vult *Platel*. vel potius quia ex consuetudine Ecclesiæ & Rubricis est graviter prohibita: proinde ante consecrationem liquefaciendum est in calice, non halitu, quod foret rusticismus, sed manu appressa calici, vel ad allatum ignem. 3. Mustum seu vinum ex maturis uvis expressum est materia certò sufficiens, sed extra necessitatem illicita ob irreverentiam propter fæces admixtas: in necessitate tamen pro viatico vel habenda

R. D. Jansen Pars II.

Missæ pro die festo, borus in calicem comprimi potest, *c. cum omne, dist. 2. de consec.* Sed quid si populus ex pia consuetudine velit primitias musti consecrari? *Re. cum Tann. Laym. Gobat n. 50.* id tolerari posse, saltem si absque offensa vel irritatione populi abrogari non possit. 4. Vinum ex uvis passis affusâ aquâ expressum, item notabiliter vappidum vel acescens, aut cui aqua vel alius liquor in simili vel majori quantitate est admixtus, est materia dubia, ideòque nec in necessitate adhiberi licita, ut suprâ dictum est de pane dubio. Ad vinum dubium refertur vinum Hispanicum, quod in his partibus vendi solet, quia plerumque est adulterinum, & confici solet ex hydro-melle. 5. Vino ex gravi præcepto Ecclesiæ miscendum est modicum aquæ, *Trid. Sess. 22. c. 7.* tum quia Christus vino aquâ mixto usus fuit, tum in memoriam aquæ, quæ è latere Christi crucifixi fluxit cum sanguine. Hæc admixtio ita est necessaria, ut si aqua haberi non possit, in quovis casu potius abstinentium sit à celebrando, & Missæ ante oblationem, non post, abrumpenda, quàm consecrare sine aqua, *Suar. Spor. n. 161. La Croix n. 4381.* Sufficere autem unicam guttulam docet S. Thom. *a. 7. in corp.* Si oblitus fuisti aquam affundere, adhuc tenetis eam affundere ante consecrationem, & denuò calicem offerre, quia nihil consecrari debet, quod non fuerit oblatum; mixtio aquæ in ablutione est libera. An verò aqua affusa immediatè transeat in sanguinem, non facit ad praxin.

E

6, Sa-

13.

6. Sacerdos in Communionem advertens se non adhibuisse debitam materiam, v.g. aquam vel siceram pro vino, debet illam speciem de novo offerre & consecrare, incipiendo consecrationem ab illis verbis: *Qui pridie*, si sit hostia; vel ab illis: *Simili modo*, si calix denuò sit consecrandus, quia id exigit integritas Sacrificii, juxta *D. Thom.* Utraque species de novo est consecranda, si absque turbatione fieri possit, quod etiam præscribunt Rubricæ, quæ juxta *Sennyei* hîc tantùm sunt directivæ. Materiam quam Sacerdos habet in ore, debet deglutire, reliquæ affundatur tantum vini, ut certò prævaleat, præceptum Ecclesiæ de jejunio tunc non obligat, sed prævalet præceptum Divinum de integritate Sacrificii. Si priùs in Sacristia advertas unam speciem esse invalidè consecratam, omitenda est consecratio, *Suar.* idem dicit *Bonac.* si vinum valde diu & cum aliqua turbatione populi esset expectandum. 7. Si probabile sit in calice esse aquam, vel aliquid essenziale in forma esse omissum, repetenda est consecratio sub conditione, ut Sacrificium fiat certò integrum, & non exponatur adorationi materia fortè non consecrata, *S. Thom. Nugnus, Illf. n. 175.* Idem dicendum, si post consecrationem una species evanescat, rapiatur à vento, plene effundatur, veneno inficiatur, miraculosè & constanter mutetur v. g. in carnem. Ratio est, quia quamvis tunc Sacrificium fuerit integrum quoad consecrationem, non tamen quoad sumptionem: si nulla species esset validè consecrata, non potes de novo

consecrare, si non es jejunus, sed debes addere reliquas Orationes & abire, quia Sacrificium nequidem ex parte positum est. 8. Si incidat in calicem animal venenatum, quod sine infectione specierum extrahi possit, ut communiter potest aranea, extrahatur, lavetur, & lotio sumatur post calicem, & animalis combusti cineres jaciuntur in sacram piscinam. Idem dicendum de animali non venenoso, sed incuriente horrorem, ut vespa: quòd si animal venenatum species infecerit, effundantur species in alium calicem, & stupâ vel linteo excipiantur, stupa vel linteum exsiccatum exuratur, fiatque præviâ oblatione nova consecratio: si animal non est horribile, ut musca, sumatur cum speciebus: quid faciendum, si hostia cadat, vel calix effundatur, dicam *Cas. seq. n. 7.*

14.
15.
QUÆR. IV. Quid circa intentionem consecrantis, præsentiam & determinationem materiæ?

12. I. Circa intentionem tenenda sunt sequentia: 1. Sufficit intentio virtualis & exercita contenta in actionibus, quibus Sacerdos se lavat, induit, etsi ex toto distractus: de sufficiente intentione prudenter dubitari non potest, modò studiosè non excludatur; nimia cura rectæ intentionis scrupulos causat, & devotionem impedit, vide *Cas. 88. a. n. 15.* ubi etiam dixi de habente intentiones oppositas. *Scrupulosus* hîc maximè caveat à scrupulis, quia dat scandalum populo, turbat actionem divinissimam, non inhalet in hostiam, verba non altiùs proferat quam alia quæ seceretò legit, quamvis ob stre-

pi-

- pitum non audiat; nil repetat, quia repetitio auget scrupulum; intentionem tempore consecrationis non renovet, hoc ipso quod timet, ne habeat, habet sufficientissimam; si timet, ne per *meum* intellexerit *suum*, nil repetat, quia certus est se non voluisse peccare mortaliter; apprehensiones nihil curandæ; si non recordetur se consecrâsse, non debet ex hoc turbari, inquit *S. Thom. q. 83. a. 6. ad 5.* sed pergere & supponere, se omnia rectè egisse, quia non solet errare, & ex communiter contingentibus prudens est præsumptio, *Passq. q. 317. n. 4.*
16. 2. Si quis consecret duas hostias, ratus esse unicam, aliqui dicunt anteriorem tantum consecrari, eò quod ad hanc solam se extendat intentio Sacerdotis; at probabilius consecratur utraque, quia Sacerdos intendit consecrare, quidquid consecrabile in manu habet, ideòque Rubrica jubet utramque simul sumere; si non esset consecrata, deberet sumi post sanguinem; frangeret enim jejunium.
17. 3. Hostiæ inscio Sacerdote sive in, sive extra corporale appositæ non consecrantur, quia Sacerdotis intentio non fertur ad incognitum; similiter guttæ quæ exterius, imò & interiùs calici separatim adhærent, probabilius non consecrantur, quia intentio Sacerdotis debet esse ad id, quod in calice est per modum unius continui, *Platel. Reding. Metzq. a. 4. n. 5.* In praxi guttæ ante consecrationem calicis cum toto miscantur; si verò sint remotè, abstergantur.
18. 4. Hostiæ pro populo consecrandæ

ex gravi causâ, ne scilicet populus sine Communionem dimitti debeat, admitti possunt usque ad consecrationem, factâ tamen saltem mentali oblatione, *Dian. Tamb. Gobat apud La Croix n. 460.* Quòd si unus tantum veller communicare, Gavantus suadet ei porrigere particulam ex hostia majore. Si hostiæ ponantur extra corporale, & Sacerdos sciat eas debere consecrari, sed statim obliviscatur, ita ut pixidem non attingat vel detegat, consecratio juxta *Gobat* est dubia, juxta *Lessium* nulla, ideòque in praxi sub conditione repetenda, intellige in alia Missa, quia principali hostiâ validè consecratâ non est licitum bis eadem die consecrare, vel consecrare unam speciem sine alia; si verò hostiæ ponantur in corporali, & Sacerdos aliquid agat in ordine ad eas consecrandas, v. g. citius incipiat Sacrum, pixidem aperiat, quamvis in summa distractione, videtur certò valere consecratio, quia adest intentio virtualis. Pro majori securitate faciendâ est intentio parvas hostias offerendi & consecrandi, etsi fortè in oblatione & consecratione earum non recorderis, vel pixidem non aperias, tunc enim certa erit consecratio, *Tanner. Sennyei.*

19. II. Materia consecranda debet ita esse præsens, ut possit demonstrari per pronomina *hoc* & *hic* independenter ab alio signo sensibili, v. g. nutu; & quamvis remotissima speculativè demonstrari possint, ut cum dicitur: *Hoc cælum, hæc stella est lucida,* tamen id locum non habet in conse-

cratione, quæ efficit quod demonstrat, & est verum Sacrificium, in quo victima debet esse præsens & spiritualiter mactari. Unde inferes seqq. 1. Invalidè vel saltem dubiè consecrari hostiam sub mappa, post parietem, intra tabernaculum, cistam, vel à tergo positam, aut in Missali latentem; nam quamvis ejusmodi res forsan nutu vel alio signo sensibili valeant demonstrari; non tamen per sola pronomina *hoc & hic*. 2. Consecrari non potest materia valde remota, v. g. ad 100. vel 50. passus distans, quia etsi tunc possit videri, non tamen demonstrari per pronomina *hoc & hic*: intra quam verò distantiam valeat consecratio, est incertum. 3. Ut consecratio sit licita, debet materia consecranda esse præsens in corporali, & pixis vel ciborium, in quo sunt hostiæ consecrandæ, tempore consecrationis aperiri; quod si omittatur, nihilominus valet consecratio; quia hostiæ ratione corporis proximè continentis satis demonstrantur. Absurda est praxis eorum, qui os proximè admovent, ut anhalando halitum in panem & calicem inspirent. 4. Non potest validè consecrari materia admodum modica, ut nullo sensu percipi possit, quia non potest monstrari, nisi sit unita toti.

20. R. III. Materia consecranda debet esse certa & determinata ex intentione Ministri, hoc enim exigunt pronomina *hoc & hic*, & actiones præsertim effectivæ debent esse circa singularia certa & determinata. Unde deduces sequentia: 1. Invalida

& sacrilega est consecratio, si intendas tantum mediam vel tertiam partem unius vel plurium hostiarum, vel è pluribus tantum quatuor vel quinque consecrare, nullam designando, vel si intendas illam consecrare, quam Deus vel Titius determinabit. 2. Si una hostia non consecrata misceatur consecratis, ita ut discerni non possit, non videtur validè consecrari posse, sed tunc vel sumendæ sunt post ablutionem à Sacerdote, vel cuilibet communicanti dandæ sunt duæ, ut detur una certò consecrata, factâ tamen monitione, quòd liceat simul duas sumere, & ut non intendant adorare totum, sed tantum id, quod est consecratum. Quòd si plures non consecratæ sint mixtæ consecratis, juxta *Sennyei* debent consecrari sub conditione, juxta alios debent sumi paulatim à Sacerdote post sumptas species, quia non videntur posse consecrari, cum non possint discerni & determinari consecratæ à non consecratis.

QUÆR. V. Quid circa formam Eucharistiæ? 21.

R. seqq. 1. Forma respectu panis est: *Hoc est enim Corpus meum. Trid. sess. 13. c. 1.* ubi omnia sunt de essentia, præter *enim*: quod omittere probabiliter est tantum veniale. Omittere verba antecedentia: *Qui pridie*, est mortale, quia est mutatio accidentalis notabilis. 2. Forma respectu vini est: *Hic est enim calix Sanguinis mei novi & æterni Testamenti, mysterium fidei, qui pro vobis & pro multis effunditur in remissionem peccatorum.* Ubi quam-

quavis sola verba: *Hic est calix Sanguinis mei*, sint de essentia, ut habet communis cum Cajet. Jo. à S. Th. Contenson. Bonav. Suar. Scoto, contra Gonet & alios; omittere tamen subsequentia: *Novi & aeterni Testamenti*, &c. est peccatum mortale, quia forma vel redditur dubia, vel norabiliter mutatur. 3. Forma proferri debet in persona Christi non tantum recitative seu historice, referendo verba tanquam à Christo prolata, sed etiam significative & practice, volendo efficere & significare Corpus Christi, ita ut sensus sit: Hoc quod prolata forma erit præsens sub speciebus, est Corpus & Sanguis meus, ideoque tò *Hoc & Hic* non denotant panem neque species; falsum enim est, quòd panis vel accidentia sint Corpus Christi. 4. Qui loco *Hic*, vel *Hoc*, diceret *illud*, vel *istud*, vel *ecce Corpus meum*, hoc sit, vel fiat, vel significat Corpus meum, vel tò *Hic* accipiat adverbialiter, ut idem sit quod in hoc loco, aut per tò *Meum* intelligat cor-

pus, non Christi, sed suum Sacerdotis, peccat gravissime, & formam reddit nullam vel dubiam. 5. Si quis dicat, hic cibus, hæc res, hæc caro est corpus meum, hic potus, hic calix est sanguis meus, &c. vel utatur formâ descriptâ à S. Luca: *Hic est calix Novum Testamentum in Sanguine meo*; valet quidem consecratio, sed graviter peccatur contra præceptum & usum Ecclesiæ. 6. Gravem per se irreverentiam admittunt, qui in forma unum verbum bis terve repetunt, vel unam voculam diu post aliam recitant; quia inducitur novus ritus, & representatur Christus ridiculè loquens, & rubricæ jubent verba consecrationis distinctè, reverenter & secretò proferre; sæpè tamen excusat naturalis balbuties vel anxietas, quia scrupuli eos redigunt ad hanc parvam stultitiam, inquit Gobat Cas. 3. n. 94. An verò peccet mortaliter voluntariè sub consecratione distractus, dixi.

Cas. 88. n. 18.

CASUS XCII.

De Ministro, subjecto & necessitate Eucharistiæ, eorumque dispositione,

Enius Parochus dubitat: 1. An possit extra Missam communicare se ipsum, vel per Diaconum. 2. An tempore pestis dare hostias laicis, quibus se vel alios communicent. 3. An Parocho invito vel inscio possit Parochianis

dare Communionem, & quid hinc possint Religiosi. 4. An Parochus teneatur suis dare Communionem quotidie & tempore pestis, & quid si sit excommunicatus, suspensus. 5. An Eucharistia dari vel ferri possit sine sacris vestibus, sine lumi-

E 3 ne,